

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KATOWICACH**

z dnia 5 lipca 2023 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki
Dąbrowskie PLH240041**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375), zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 7831) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Katowicach

**dr Mirosława Mierczyk -
Sawicka**

Załącznik do zarządzenia

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach

z dnia 5 lipca 2023 r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/ Wskaźnik ¹⁾	Cele działań ochronnych ²⁾
1.	6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Zachowanie siedliska na powierzchni 45,9 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów, w warunkach dominacji powierzchniowej źle zachowanych płatów (stan U2).
		Procent powierzchni zajęty przez siedlisko	Zachowanie stabilnej, niefragmentowanej i właściwej struktury przestrzennej płatów siedliska w obszarze (stan FV). Siedlisko zajmuje 80-100 % powierzchni areалу, na którym zostało wyznaczone.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie siedliska w średnim stopniu fragmentacji (U1) na łącznej powierzchni 2,72 ha. Na pozostałej powierzchni zachowanie siedliska przyrodniczego w stanie co najmniej nie pogorszone (U2) w obrębie istniejącej mozaiki roślinności – duży stopień fragmentacji.
		Gatunki typowe	Zachowanie w płatach siedliska minimum pięciu gatunków charakterystycznych i minimum trzech wyróżniających dla związku <i>Molinion</i> (stan właściwy FV).
		Gatunki dominujące	Zachowanie istniejącej struktury gatunkowej tj. w płatach siedliska współpanują gatunki charakterystyczne dla klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> , w szczególności gatunki typowe dla siedliska (stan właściwy FV).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie siedliska w stanie nie pogorszone (U1) tj. dopuszcza się występowanie gatunków inwazyjnych w płatach siedlisk m.in. nawłoci pod warunkiem, że ich pokrycie nie będzie przekraczać 5%.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie siedliska w stanie właściwym (FV) na powierzchni 2,72 ha, czyli przy niewielkim udziale gatunków ekspansywnych (<10 %) oraz w stanie niezadawalającym (U1) na pozostałej powierzchni, gdzie dopuszcza się występowanie gatunków ekspansywnych o pokryciu do 30%.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Poprawa oceny wskaźnika na łącznej powierzchni 43,2 ha, aż do osiągnięcia stanu właściwego (FV) tj. łączne pokrycie drzew i krzewów w obrębie płatów siedliska nie będzie przekraczać 5%, natomiast na pozostałej powierzchni 2,72 ha utrzymanie oceny tego wskaźnika na tym poziomie.
		Wojłok (martwa materia organiczna)	Poprawa oceny wskaźnika, aż do osiągnięcia stanu właściwego (FV) tj. grubość warstwy wojłoku nie będzie przekraczać 2 cm.
2.	6177 Modraszek telejus	Populacja	Utrzymanie istniejącej populacji gatunku w obszarze, szacowanej na ok. 229-500 osobników (stan U2).
		Powierzchnia	Zachowanie łąk stanowiących siedlisko gatunku na powierzchni ok. 115

¹⁾ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, a także raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

²⁾ Wartości parametrów i wskaźników określone zostały w trójstopniowej skali FV (stan właściwy), U1 (stan niezadawalający), U2 (stan zły) zgodnie z metodyką stosowaną w ramach państwowego monitoringu środowiska, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

	<i>Maculinea (Phengaris) teleius</i>		ha (stan FV).
		Dostępność roślin żywicielskich	Zachowanie stanowisk roślin żywicielskich w obrębie siedliska gatunku. Udział krwiściagu lekarskiego w płacie siedliska powinien przekraczać 20% (stan właściwy FV) na 4 stanowiskach oraz osiągać 5 - 20% udziału na pozostałych 5 stanowiskach (stan niezadawalający U1).
		Dostępność mrówek gospodarzy	Utrzymanie populacji mrówek z rodzaju wścieklica, penetrujących przeciętnie 20 - 50 % siedlisk modraszka na 8 stanowiskach (stan niezadawalający U1) oraz obrębie 1 stanowiska penetrujących przeciętnie > 50 % siedliska modraszka (stan właściwy FV).
		Zarastanie ekspansywnymi bylinami	Poprawa oceny wskaźnika do stanu właściwego (FV) na 2 stanowiskach tj. udział powierzchni zajętej przez ekspansywne byliny nie powinien przekraczać 25% powierzchni siedlisk gatunku. Utrzymanie obecnej oceny wskaźnika na poziomie właściwym FV na pozostałych 7 stanowiskach.
		Zarastanie przez drzewa/krzewy	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV tj. udział powierzchni zajętej przez drzewa i krzewy nie powinien przekraczać 25% powierzchni siedliska gatunku na wszystkich 9 stanowiskach.
3.	6179 Modraszek nausitous <i>Maculinea (Phengaris) nausithous</i>	Populacja	Utrzymanie istniejącej populacji gatunku w obszarze, szacowanej na ok. 188 - 500 osobników (stan U2).
		Powierzchnia	Zachowanie łąk stanowiących siedlisko gatunku na powierzchni ok 115 ha (FV).
		Dostępność roślin żywicielskich	Zachowanie stanowisk roślin żywicielskich w obrębie siedliska gatunku. Udział krwiściagu lekarskiego w płacie siedliska powinien przekraczać 20% (stan właściwy FV) na 4 stanowiskach oraz osiągać 5 - 20% na pozostałych 5 stanowiskach (stan niezadawalający U1).
		Dostępność mrówek gospodarzy	Utrzymanie populacji mrówek (wścieklicy zwyczajnej), penetrujących przeciętnie 20 - 50 % powierzchni siedlisk modraszka na 8 stanowiskach (stan niezadawalający U1) oraz obrębie 1 stanowiska penetrujących przeciętnie > 50 % siedliska modraszka (stan właściwy FV).
		Zarastanie ekspansywnymi bylinami	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie właściwym (FV) tj. udział powierzchni zajętej przez ekspansywne byliny nie powinien przekraczać 25% powierzchni siedlisk gatunku na 7 stanowiskach. Poprawa oceny wskaźnika do stanu właściwego FV na 2 stanowiskach.
		Zarastanie przez drzewa/krzewy	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV tj. udział powierzchni zajętej przez drzewa i krzewy nie powinien przekraczać 25% powierzchni siedlisk gatunku na wszystkich 9 stanowiskach.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2019 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2019 r. poz. 7831) ustanowiono plan zadań ochronnych.

Plan zadań ochronnych jest aktem prawa miejscowego i jest ustanawiany przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Akty prawa miejscowego mogą być wydane wyłącznie w oparciu o upoważnienie zawarte w przepisach rangi ustawy, muszą ściśle uwzględniać wytyczne określone w tym upoważnieniu i nie mogą wykraczać poza jego zakres. Informacje zawarte w planie zadań ochronnych reguluje ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 28 ust. 10 ww. ustawy, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera: opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000, identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony, cele działań ochronnych, niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także obszary ich wdrażania oraz wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 i wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Zmiana załącznika 4 niniejszego planu zadań ochronnych wynika z przekazanych w 2021 roku przez Komisję Europejską wytycznych w zakresie właściwego formułowania celów działań ochronnych na obszarach Natura 2000 oraz konieczności ich uwzględniania w procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Cele działań ochronnych obszarów Natura 2000 określa się w planach ochrony lub planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000 ustanawianych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Szczegółowy opis sposobu ich ustalania zawiera § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., poz. 186 z późn. zm.).

Również Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał stanowisko w sprawie konieczności uwzględniania szczegółowych celów ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 w trakcie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko znak: DOOS-WAPOS.070.3.2021.KL z dnia 5 sierpnia 2021 roku. W tym celu niezbędna jest zmiana planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów Natura 2000 przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w dniu 27 czerwca 2022 roku przystąpił do sporządzenia zmiany zarządzenia z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041. Przedmiotowa zmiana zarządzenia polega na zmianie załącznika nr 4 do zarządzenia, który zawiera cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041.

Szczegółowe cele ochrony opracowano na podstawie opracowania pn. „Rozpoznanie przyrodnicze w obszarze Łąki Dąbrowskie” wykonanego przez Tomasza Blaika w 2018 roku. Na dzień sporządzenia projektu zmiany zarządzenia dane pochodzące z tej ekspertyzy są najbardziej aktualne dla przedmiotowego obszaru Natura 2000. Wykorzystano również informacje zawarte w przewodnikach metodycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska dla siedliska przyrodniczego i gatunków.

Cele działań ochronnych określono w oparciu o wskaźniki i parametry stanu siedlisk i gatunków wskazanych w obowiązujących w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska metodykach. Formułując szczegółowe cele brano pod uwagę również realną możliwość poprawy stanu tych wskaźników, w tym ich stan referencyjny, a w przypadku braku takiej możliwości za cel obrano pozostawienie wskaźników oceny stanu siedliska w stanie nie pogorszonym.

W przypadku modraszków formułując cele nie uwzględniono trzech wskaźników opisujących parametry populacji, określonych w metodykach monitoringu tych gatunków, tj.:

- liczba obserwowanych osobników,
- indeks liczebności,
- izolacja.

Wskaźniki liczba osobników i indeks liczebności charakteryzują populacje modraszków na 100 m transektu. Ustalanie celów poprzez wskazywanie konkretnych wyników na transektach badawczych nie wydaje się właściwe, a nie jest możliwa ich racjonalna ekstrapolacja w szerszym zakresie. Istotne jest, aby zachować siedlisko modraszków (w tym odpowiedni jego stan), co wpłynie na utrzymanie w obszarze populacji motyli. Jako cel wskazano natomiast utrzymanie istniejącej populacji tych gatunków, wraz z podaniem ich szacunkowych wielkości. Wskaźnik izolacja określa nam jedynie istniejące uwarunkowania środowiskowe (odległości do najbliższego zasiedlonego stanowiska, w tym poza obszarem Natura 2000), czyli jest to wskaźnik, na który nie mamy wpływu przy opracowywaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 m.in. z uwagi na brak możliwości zaplanowania realnych działań ochronnych mogących na niego wpłynąć.

Ponadto w przypadku wskaźnika „Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje” dla siedliska 6410 został on zamieniony na „Procent powierzchni zajętej przez siedlisko”, tak aby odnosił się do całości płątów.

Działając na podstawie art. 28 ust. 9 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. nr 34 poz. 186), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach podał w dniu 27 czerwca 2022 r. do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu zarządzenia zmieniającego, opracował projekt zarządzenia oraz zapewnił udział społeczeństwa w ocenie tego dokumentu na zasadach i w trybie określonym w ustawie o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, poprzez umożliwienie zapoznania się z projektem zarządzenia, składania uwag i wniosków w wyznaczonym terminie rozpatrzenia uwag i wniosków.

Informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu zarządzenia zmieniającego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach podał do publicznej wiadomości w obwieszczeniu znak: WPN.6320.14.2022.MA z dnia 27 czerwca 2022 roku, które wywieszono na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w dniach od 27 czerwca 2022 roku do 18 lipca 2022 roku oraz na tablicach ogłoszeń gmin na których terenie położony jest obszar Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041:

- w siedzibie Urzędu Miejskiego w Łazach w dniach od 1.07.2022 roku do 15.07.2022 roku;
- w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej w dniach od 30.06.2022 roku do 14.07.2022 roku.

Ponadto obwieszenie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach dnia 27 czerwca 2022 roku oraz w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. w Dzienniku Zachodnim dnia 4 lipca 2022 roku.

Informację o sporządzeniu projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 oraz o możliwości zapoznania się z nimi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach podał do publicznej wiadomości w obwieszczeniu znak WPN.6320.6.2023.MA z dnia 7 kwietnia 2023r. które wywieszono na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w dniach od 7 kwietnia 2023 do 9 maja 2023 r. oraz na tablicach ogłoszeń gmin na terenie których położony jest obszar Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041:

- w siedzibie Urzędu Miejskiego w Łazach w dniach od 12 kwietnia 2023 r do 4 maja 2023 r.
- w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej w dniach od 12 kwietnia 2023 r do 4 maja 2023r.

Ponadto informację o sporządzeniu projektu zarządzenia opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach dnia 7 kwietnia 2023 roku oraz opublikowano w

prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. w Dzienniku Zachodnim dnia 12 kwietnia 2023 roku.

W wyznaczonym terminie nie wpłynęły uwagi do niniejszego projektu.

W związku z art. 59 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 190) przedmiotowy plan zadań ochronnych, jako akt prawa miejscowego został uzgodniony przez Wojewodę Śląskiego pismem z dnia 22 czerwca 2023 r. znak: IFVII.710.12.2023.